

Sygn. akt II PK 232/17

POSTANOWIENIE

Dnia 20 września 2018 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Zbigniew Myszka

w sprawie z powództwa A. Z.
przeciwko L. spółce z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W.
o odszkodowanie,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy i Ubezpieczeń
Społecznych w dniu 20 września 2018 r.,
skargi kasacyjnej powoda od wyroku Sądu Okręgowego w W.
z dnia 2 marca 2017 r., sygn. akt XXI Pa [...],

**odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania
i zasądza od skarżącego na rzecz strony pozwanej kwotę
240 (dwieście czterdzieści) zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa
procesowego w postępowaniu kasacyjnym.**

UZASADNIENIE

Sąd Okręgowy w W. XXI Wydział Pracy wyrokiem z dnia 2 marca 2014 r. zmienił w wyrok Sądu Rejonowego w W. VII Wydziału Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w punktach I, III, IV i V w ten sposób, że oddalił powództwo A. Z. o odszkodowanie, orzekł o kosztach procesu oraz o zwrocie przez powoda na rzecz pozwanej L. spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W. kwotę 41.212,80 zł tytułem spełnionego świadczenia.

W sprawie tej powód wnosił o zasądzenie od pozwanej na jego rzecz kwoty 123.638,40 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty tytułem odszkodowania za nieuzasadnione rozwiązanie umowy o pracę

bez wypowiedzenia z naruszeniem przepisów o rozwiązywaniu umów o pracę. Wskazał, że rozwiązanie z nim umowy o pracę bez wypowiedzenia dokonane zostało przez osobę niebędącą do tego uprawnioną a wymienione przez pracodawcę przyczyny rozwiązania umowy o pracę są nieprawdziwe. Pozwana natomiast wniosła o oddalenie powództwa w całości utrzymując, że rozwiązanie umowy o pracę było zgodne z prawem i uzasadnione, gdyż powód w sposób ciężki naruszył swoje podstawowe obowiązki pracownicze.

Sąd Rejonowy uznał powództwo za zasadne. Poza sporem pozostawało, że pracodawca rozwiązał z powodem umowę o pracę bez wypowiedzenia 22 października 2012 r., to jest w okresie biegnącego wypowiedzenia umowy o pracę, które miało miejsce 21 września 2012 r. Okolicznością sporną pozostawała kwestia czy rozwiązanie z powodem stosunku pracy bez wypowiedzenia naruszało przepisy prawa pracy o rozwiązywaniu umów w tym trybie. Sąd pierwszej instancji doszedł do przekonania, że pozwany w toku postępowania nie wykazał, że powód naruszył obowiązki pracownicze, ani tym bardziej że zachowania powoda miały charakter ciężkiego naruszenia tych obowiązków.

Odmienne stan prawny sprawy ocenił Sąd Okręgowy, który po dokonaniu dodatkowych ustaleń uznał, że powód jako dyrektor zarządzający pozwanej był zobowiązany do sumiennego i starannego wykonywania pracy. Piastując takie stanowisko był zobowiązany do przestrzegania wyższych standardów staranności i dbałości o mienie pracodawcy. Kodeks pracy w art. 100 § 1 stanowi, że pracownik jest obowiązany wykonywać pracę sumiennie i starannie oraz stosować się do poleceń przełożonych, które dotyczą pracy, jeżeli nie są one sprzeczne z przepisami prawa lub umowa o pracę, natomiast zgodnie z art. 100 § 2 ust. 4 k.p. pracownik jest obowiązany dbać o dobro zakładu pracy, chronić jego mienie oraz zachować w tajemnicy informacje, których ujawnienie mogłoby narazić pracodawcę na szkodę. W ocenie Sądu drugiej instancji powód dopuścił się szeregu niełojalnych wobec pracodawcy zachowań opisanych szczegółowo w oświadczeniu pracodawcy o rozwiązaniu z powodem umowy o pracę angażując się w działalność innych spółek oraz akceptując analogiczną działalność innych pracowników pozwanego, czym naruszył swoje obowiązki pracownicze w sposób ciężki. Dlatego też zmienił wyrok Sądu pierwszej instancji i powództwo oddalił.

W skardze kasacyjnej powód zarzucił naruszenie: 1/ art. 52 § 1 pkt 1 k.p. przez uznanie, że pozwana spółka pismem z dnia 15 października 2012 r. mogła skutecznie rozwiązać stosunek pracy z powodem bez zachowania okresu wypowiedzenia, w sytuacji, gdy w dniu 21 września 2012 r. wypowiedziano powodowi stosunek pracy w oparciu o zbieżną przyczynę w postaci „całkowitej i permanentnej utraty zaufania do powoda jako pracownika”, 2/ art. 278 w związku z art. 232 k.p.c. przez poczynienie ustaleń odnośnie wykasowania maili przez powoda w oparciu o prywatną ekspertyzę złożoną do akt sprawy przez pozwaną spółkę oraz na podstawie zeznań przedstawicieli pozwanej spółki (którzy zlecili tę ekspertyzę), w sytuacji, gdy ustalenie tychże okoliczności wymagało wiadomości specjalnych posiadanych przez biegłych z zakresu informatyki, 3/ art. 338 § 1 k.p.c. przez uwzględnienie wniosku restytucyjnego pozwanej spółki, w sytuacji, gdy strona pozwana nie przedstawiła jakichkolwiek dowodów na okoliczność spełnienia na rzecz powoda świadczenia objętego rygorem natychmiastowej wykonalności.

Wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżący oparł na twierdzeniu o oczywistej zasadności skargi, gdyż Sąd „nie zauważył, że przyczyna wypowiedzenia stosunku pracy za wypowiedzeniem jest identyczna jak przyczyna wskazana w piśmie rozwiązującym stosunek pracy bez wypowiedzenia. (...) skoro pracodawca w dniu 21 września 2012 r. całkowicie i permanentnie utracił zaufanie do powoda jako pracownika, to nie mógł utracić tego zaufania w stopniu większym w dniu 15 października 2012 r.”.

Skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku w całości i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi drugiej instancji wraz z pozostawieniem temu sądowi rozstrzygnięcia o kosztach postępowania kasacyjnego.

W odpowiedzi na skargę kasacyjną pozwany wniósł o nieprzyjęcie jej do rozpoznania, a w przypadku przyjęcia - o jej oddalenie w całości oraz o zasądzenie na rzecz pozwanego kosztów postępowania kasacyjnego, w tym kosztów zastępstwa procesowego, według norm przepisanych.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna nie zasługiwała na przyjęcie do merytorycznego rozpoznania. W uzasadnieniu wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania

skarżący powołał się na jej oczywistą zasadność z art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. Wymagało to stosownego wyводу prawnego, że w sprawie doszło do kwalifikowanego naruszenia prawa, widocznego od razu, przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej, bez potrzeby głębszej analizy oraz wykazania, że w wskutek takiego naruszenia prawa zaskarżony wyrok Sądu drugiej instancji był oczywiście wadliwy (postanowienie Sądu Najwyższego z 7 grudnia 2011 r., V CSK 113/11, LEX nr 1101690 oraz powołane tam orzecznictwo). W ocenie Sądu Najwyższego, skarżący nie wykazał, że Sąd drugiej instancji dopuścił się oczywistego naruszenia prawa w kwalifikowanym rozumieniu, ani że zaskarżony wyrok był oczywiście wadliwy, ponieważ zarzuty kasacyjne ograniczały się w istocie rzeczy do kontestowania ustaleń faktycznych stanowiących podstawę zaskarżonego wyroku oraz oceny dowodów Sądu drugiej instancji, co usuwa się spod rozeznania kasacyjnego, zważywszy że zgodnie z art. 389⁹ § 3 k.p.c. podstawą skargi kasacyjnej nie mogą być zarzuty dotyczące ustalenia faktów lub oceny dowodów, a Sąd Najwyższy jest związany ustaleniami faktycznymi stanowiącymi podstawę zaskarżonego orzeczenia. Z tych miarodajnych i wiążących Sąd Najwyższy ustaleń (art. 398¹³ § 2 k.p.c.) wynikało, że „powód dopuścił się szeregu nielojalnych wobec pracodawcy zachowań opisanych szczegółowo w oświadczeniu pracodawcy o rozwiązaniu z powodem umowy o pracę angażując się w działalność spółek E. i F. S.A oraz akceptując analogiczną działalność innych pracowników L. (W. K., D. R., R. R.) czym naruszył swoje obowiązki pracownicze w sposób ciężki”. Działania powoda podjęte wobec powyższych spółek nie wynikały z jego obowiązków pracowniczych, dlatego „słusznie pracodawca wskazał, że nie stanowi o właściwym wykonywaniu obowiązków pracowniczych promowanie pośredników (F. S.A.) z działalności których członkowie rodziny powoda (szwagier) mogli czerpać korzyści finansowe, organizowanie wielostopniowej sieci sprzedaży umożliwiającej wielokrotne naliczenie marży przez pośredników, niepoinformowanie L. o zmianach warunków biznesowych dotyczących bieżących transakcji i projektów, odmowę dopuszczenia do Projektu innych dystrybutorów niż F. i E. pomimo, że współpraca z tymi spółkami groziła niewykonaniem Projektu P. o co powód był wprost poproszony przez R. W. - Prezesa B. sp. z o.o. (strony umowy z bankiem P. S.A.)”. Konsekwencją działań powoda było narażenie

pozwanej na szkodę finansową oraz utratę renomy spółki, natomiast obowiązkiem powoda jako dyrektora zarządzającego była dbałość o majątek, wizerunek i dobre imię pracodawcy oraz podejmowanie działań zmierzających do realizacji tego celu. Powyższe oznaczało, że w skardze kasacyjnej nie wykazano przesłanki jej rzekomo oczywistej zasadności, która byłaby widoczna od razu bez wnikania w szczegóły sprawy oraz bez potencjalnej potrzeby uzupełnienia materiału dowodowego oraz jego ponownej oceny, co na ogół usuwa się spod rozeznania kasacyjnego w rozumieniu art. 398³ § 3 i art. 398¹³ § 2 k.p.c., przeto bezpodstawny i nieuzasadniony okazał się wniosek o rzekomej oczywistości wniesionej skargi, która z braku innych potencjalnie adekwatnych wniosków o przyjęcie do rozpoznania, których Sąd Najwyższy nie może domyślać się za skarżącą, nie nadawała się do przyjęcia jej do merytorycznego rozpoznania.

Mając powyższe na uwadze Sąd Najwyższy postanowił jak w sentencji na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c., a o kosztach zastępstwa procesowego należnych stronie pozwanej w postępowaniu kasacyjnym orzekł w zgodzie z art. 98 k.p.c.